Report by the Hon'ble Speaker to the Assembly of His Highness the Maharaja's Reply to the Address.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—19ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿದುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ:

"To

The Members of the

Legislative Assembly.

"I have received with great satisfaction the expression of your thanks for the speech with which I opened the January Session, 1951 of the Legislative Assembly.

JAYACHAMARAJA WADIYAR,

Maharaja of Mysore."

Recommendation of His Highness the Rajpramukh for laying statement of Supplementary Estimats and the Schedule before the House.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್‌ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

WHEREAS the amount authorised by the Mysore Appropriation Act, 1950 (Mysore Act of 1950) to be expended for the services indicated in the annexed statement for the current financial year is found to be insufficient for the purposes of the said year:

Now, therefore, in pursuance of clause (1) of article 205 of the Constitution of India, I, Sri Jaya Chamaraja Wadiyar, Rajpramukh of Mysore, do hereby direct that the statement* showing the estimated amount of supplementary expenditure aggregating the amount as indicated hereunder and detailed in the statement of estimate annexed, be laid before the January Session 1951 of the Legislative Assembly.

	Rs.
Expenditure met from Revenue...	91,12,015
Capital	26,09,000
Funds	8,19,750
Advance and Loans... ..	78,97,800
Total ...	2,04,38,565

JAYA CHAMARAJA WADIYAR,

Rajpramukh of Mysore.

Laying Statement of Additional and Supplementary Estimates and Schedule of Demands thereto.

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—The Hon'ble Finance Minister will now lay the Statement of Additional and Supplementary Grants before the House.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, on the recommendation of His Highness the Maharaja, I beg to lay before the House a statement* of additional and supplementary estimates and schedule of demands thereof, copies of which have already been distributed to the members.

LEGISLATIVE BUSINESS

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—The Hon'ble Finance Minister will move that the Report of the Select Committee on the Mysore Sales-tax (Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration.

The Mysore Sales-tax (Amendment) Bill, 1950.

Motion to consider.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Sales-tax (Amendment) Bill, 1950, as reported by the Select Committee, be taken into consideration."

In submitting the report of the Select Committee for consideration of this House, I would just make a few remarks. The House will remember that during the last session of the Assembly, the matter was referred to a Select Committee composed of Hon'ble Members, Sri H. B. Gundappa Gowda, Sri V. S. Narayana Rao, Sri W. H. Hanumanthappa, Sri Mahanthadevaru and myself. The Bill consists of two parts: one in respect of the question of reciprocity in the matter of supplying information to departments of the Centre. I used the word 'reciprocity'

*Statements and Schedule supplied to Members separately and laid on the table.

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA).

because the Centre have a similar clause in the Indian Income-tax Act where they have provided for the supply of information to the various State Governments which will later find it necessary for their purpose, the idea being to assess the relative incomes of assessees under the Indian Income-tax Act. I submit that occasions when information on reciprocal basis will have to be furnished by the State Government to the Centre are rare. Therefore, we have amended the clause as stated in the Select Committee Report. On this question, Sir, there was hardly any difference of opinion. Therefore sub-clause (3) of Section 24 which contains only one provision, is now sub-divided into two parts (*a*) and (*b*) and it is sub-clause (*b*) of Section 24 (3) that is a new clause, that is to say.

"Nothing in this Section shall apply to the disclosure of any of the particulars referred to in sub-section (1) to an officer of the Central Government as may be necessary for the purpose of enabling that Government to levy or realise any tax imposed by it."

Generally, matters that come within the knowledge and purview of either income-tax or sales tax departments are treated as confidential. But only in two cases there is an exception to the rule. First of course, is with reference to any criminal prosecution under the Indian Penal Code or under any criminal law. The second one is what I have just placed before the House, the question of reciprocity. So, I take it that there could be no objection to having this reciprocal clause.

The other point which was a matter of some controversy last time on the floor of this House which, I may say, necessitated a reference to the Select Committee was with reference to Section 22 of the Sales-tax Act. Section 22 reads as follows

"Save as provided in Section 16, no assessment made and no order passed under this Act or the Rules made thereunder by any assessing authority shall be called in question in any civil court and save as is provided in Sections 14 and 15, no appeal or application for revision shall lie against any such assessment or order."

Now, the whole structure of the Sales-tax is modelled on the Income-tax law. There is a separate provision for the purpose of affording relief to any assessee who may feel aggrieved by the levy. There is provision for an appeal under Section 14 for objecting to an assessment and under Section 15 there is provision for filing a revision petition Where there is any question of law, there is also provision under Section 16 for reference to the High Court itself, as in the case of income-tax. Now, sales-tax is in operation practically in all parts of the State. One of the difficulties in the working of this Act is about the collection of the taxes levied by the Assistant Sales-tax and Sales-tax officers. The Sales-tax Act provides, among other methods of collection, the collection of the tax by the method of prosecution also. That is done under Section 20.

"Any person who—

(*a*) wilfully submits an untrue return or fails to submit a return as required by the provisions of this Act or the rules made thereunder, or

(*b*) fails to pay within the time allowed, any tax assessed on him, or any fee due to him, under this Act, or

(*c*) prevents or obstructs inspection or entry by any officer authorised under Section 18, in contravention of the terms hereof, or

(d) fraudulently evades the payment of any tax assessed on him, or any fee due from him, under this Act..... ....."

Now, I want the Hon'ble Members to kindly bear in mind the two clauses under Section 20, *i.e.*, (*b*) and (*d*): (*b*) says, anybody who fails to pay within the time allowed and (*d*) is with reference to persons who fraudulently evade payment of any tax due from them. In such cases it becomes necessary to launch criminal prosecution for the recovery of the assessment. That may not unnecessarily create any scare for the obvious reason that that is one of the normal methods employed in the operation of such taxes.

The Sales-Tax Act already provides for prosecutions in such wilful evasion of taxes. I would beg the House to remember this fact that that clause could only come into operation in the case of tax dodgers and not in the case of honest people who are willing to pay their taxes. It has come within our experience that in the course of these prosecutions the people

who are hauled up before the Court could easily raise a plea either with regard to the basis of taxation or with regard to the quantum of taxation. As the provision stands at present in Section 22, all that is provided for is that nothing of a levy under these taxes can come within the purview of any Civil Court and that Civil Courts cannot therefore take jurisdiction over this question of levy and interfere with the levy made by the Department. Now it does not preclude the Criminal Court to go into the question of levy if perchance the person hauled up before that Court chooses to file an application saying that he is not bound to pay the particular amount. Therefore, it has become necessary for us to take it out of the purview of the Criminal Court. This question is gone into throughly by the Select Committee and the Select Committee has been pleased to submit an unanimous report in this matter. Madras also has a similar provision – Section 16-A in their Sales-Tax Act. That of course they found it necessary to introduce in the year 1947. Likewise, we from our experience have found it necessary that we must have it if that wholesome provision is not to be rendered infructuous or nugatory. The whole idea is that it is meant to be a salutary provision against, as I said, the regular tax dodgers. Unless the Government are armed with this power, it will be very difficult for them to recover the taxes from, I do not exactly remember the number; it will be somewhere about—40,000 assessees or so. It would mean, if we were to resort to the ordinary process of recovering the tax, the employment of a whole army of process servers and other officials necessary to recover this tax from 40,000 or 50,000 assessees. I have said just a few words in the beginning so that Hon'ble Members who are not on the Select Committee may appreciate what has motivated the Select Committee to submit this unanimous report with regard to both these points. All that I say is that, when anything is done under the Act and the Rules, those matters cannot be re-opend in a Criminal Court and be adjudicated upon. I do not say that the Criminal Court is not competent or anything like that, but by the very nature of things, the Magisterial work is far different from the one that might be necessitated if the Criminal Court has got to re-opend the entire accounts and go into the question of assessment. Secondly if, as I have said, the Government are not armed with this power, it would mean a whole hierarchy of process servers being set to recover the tax in almost every taluk. That would mean a colossal expenditure and loss of time also. I would therefore commend the report of the Select Committee for the acceptance of this House.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950, as reported by the Select Committee, be taken into consideration."

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಈ ವರದಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇದರ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಾನು ಈಗ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದನಂತರ, ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ, ಮುಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸಲಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಖಾನಗೀ ಮಹನೀಯರೂ ಮತ್ತು ಗಣ್ಯ ವರ್ತಕಮಂಡಲಿಗಳವರೂ, ಈ ಸಭೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣವಾಯ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿತ್ತೋ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮುಗಿದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದು ಅದೇ ರೂಪದಲ್ಲದೆ. ಹೇಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು. ಅವರು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿರಬಹುದು. ನಾನು ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಮನ್ನೂ ಸಹ ಪಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಂಶಗಳು ಮಾರ್ಪಡಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸಿರಾಗಿತ್ತೋ ಅವುಗಳೊಂದೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District General).—It is not true.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅವರು ನನ್ನ ಆಪ್ತಮಿತ್ರರು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಕ್ಟ್ ನಮಿತಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಿದವರು ಮಾನ್ಯ ಗಾಂಜಿ ಎರಪ್ಪನವರು. ಅವರಿಗೆ ವರ್ತಕರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ತತ್ವ ಏನು ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ—ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ತಾನು ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾನು ನಿರ್ದೋಷಿ, ನಿರಪರಾಧಿ ಎಂದು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಲು ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ವಾದಮಾಡಲೇ ಕೂಡದೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನೇ ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ, ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯತತ್ವಕ್ಕೆ (ಜೂರಿಸ್ಪ್ರೂಡೆನ್ಸಿಗೆ) ಬಹಳ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಖೂನಿ, ದರೋಡೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ಚಿಕ್ಕ ದೊಂದು ಅಪರಾಧವನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಒಂದು ಚಾರ್ಜಿಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದಾಗ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಅತನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ನೀಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅತನು ತಾನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನಲ್ಲವೆಂದು ರುಜುವಾತುಕೊಡಲಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಏಯಬೇಕೆಂದೂ ಶಾಸನದಲ್ಲೆ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿರಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದೆ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಕೂಡದು, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿಯೇ ಶಿಸ್ತನಬೇಕು, ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಲ್ಪಡುವವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅವನು ತನ್ನ ಪರ ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹೆಯು ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನೂ ಹಾಕಕೂಡದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಪ್ರೂಡೆನ್ಸಿನ ಮೊದಲನೆಯ ತತ್ವ. ಅದು ಆ ರೀತಿಯಿರುವಾಗ ಈಗ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕಸಚಿವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರವು ಜನರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ, ಅವರ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಯು ಬಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವು ಇಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದು ಈಗ ಬರಬಾರದು. ಈಗ ಮಾತಾಟ ತೆರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಅದನ್ನು ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಆಗ ಇಲಾಖೆಯ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಅಥವಾ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಅವನನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಕೋರ್ಟಿನ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿವೆ. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅವನು ಇಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು—ಪಶ್ಚಿಮ).—ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕು?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜಮಾನು ಕಂದಾಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ! ನಾವೂ ಕೂಡ ದೇಶದ ಹಿತೈಷಿಗಳಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ. ಇದು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. I am not a person who will oppose for the sake of opposition, or criticise for the sake of criticism. When I feel that a wrong step has been taken by the Government it is my humble duty to point it out and bring it to their notice. My friends ask, supposing a person does not pay the tax or evades payment, what is the remedy? Well, there are so many recourses by which payment may be effected. For example, in respect of recovery of Land Revenue arrears, you do not go to Court and prosecute him for default. In respect of revenue arrears and Panchayat dues there are ways of enforcing collection of the dues. Such provisions are not found here.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—May I just rise to a point of order? The issue is not whether a criminal prosecution lies or not. I am afraid my Hon'ble friend was not quite alert at the time when the Sales-Tax Act itself came up for discussion before the House. The Act already provides for prosecution. The question now is whether he should be allowed to reopen the entire proceedings and question the levy itself. That is the point. So it is no use my friend trying to assert that prosecution should not lie and there are other ways of recovering the dues.

Janab J. MOHAMED IMAM—I am only putting forward these arguments in reply to certain points raised by my other friends.

So there are other remedies under the Law. As I said it is the fundamental right of every citizen that when he is hauled up before a Court of Justice where his honour is at stake and his future is involved, he should be afforded every scope to prove his innocence. Just take Section 20 of the Sales-Tax Act where there are various clauses under which prosecution is contemplated as, for submitting untrue returns, for wilful delays in submission etc. Now, who is the authority to assess or find out if a person is wilfully evading submiss on of returns or submitting false returns? Who is the person who has got to say that a merchant has failed to pay sales-tax? I say it is the Court and certainly not the Departmental Officer. Supposing a Sales-Tax Officer files prosecution before the Court stating

that a person has submitted a false return and the assessor says that he filed a true return. According to this amendment, the assessee or the accused cannot plead anything at all in the Court of Law, because the Sales-Tax Officer's assessment becomes final and cannot be questioned. So, when an assessee is brought before the Court, he has absolutely no defence for himself, because whatever the Sales-Tax Officer does, the Magistrate must accept it as correct and the next step is only conviction.

That is very unfair and it is against all cannons of law. This will keep the assessee at the discretion of the departmental officers It may be argued for the Government that the assessee has got the right of appeal. To whom? It is only to the Departmental officers or at the most, on a point of law, to the High Court. Civil remedy is quite different from that by criminal prosecution. In these circumstances, I submit that this amendment is highly retrograde one and it ought not to be accepted. It deprives a person of his fundamental right to plead and put forward his defence. In the Department, even the smallest officer is given all powers. He will be all in all and whatever he says will have to be accepted by the magistrate and the magistrate in the court will be quite helpless. When the assessee is deprived of his right of pleading, what else can he say in the court of law? Therefore I say that this will be a very unfair measure. An attempt may be made to justify this measure on the ground that a similar provision exists in the Income-tax Act. But the Income-tax Act is quite different; the Department is a long-established department and that case is quite different. Even there, I am not quite sure whether such a provision exists. Even granting that such a provision exists in that Act, it is not a justification and that cannot be compared with the Sales-Tax Act. The Sales-Tax Act stands by itself. As I said, it is a nuisance tax, but still we have to undergo these difficulties because the finances of the country require it. But to compare it with Income-Tax Act is not good. Another reason is adduced saying that such provision exists in the Bombay and Madras Acts. A few days ago, I heard over the All-India Radio that Sales-tax is going to become a Central subject. It was an authoritative announcement from the All-India Radio which is under the Government of India. I very much feel that this subject will be taken over by the Centre at no distant date. The Central Government would then like to follow a uniform policy for all the States. I therefore feel that there is no need to rush through this legislation. I submit to the Government, let them not be in a hurry. Sir, now-a-days I have noticed a tendency to legislate too much. There is a great anxiety on the part of the Government to introduce a series of legislative measures, good or bad. How many legislative measures we are having now, as against one or two in the past? Let us go slowly. Let us see whether the Centre is going to take over the Department. Afterwards we can do as necessity demands. For these reasons I feel it my duty to oppose.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Sir, the very first reaction to the Bill, as my learned friend Janab Imam has put it, was that it will take away a fundamental right, namely, the right to defend himself in a court of law when a prosecution is launched against an assessee. It is no doubt to some extent true that certain rights of an assessee will be taken away. But we have to examine this question from several points of view, namely, from the point of view of Government collecting the tax: whether there will be unnecessary obstacles placed in the way by the assessees, simply because there is a provision of law that they can defend in the court, whether the assessee will not make use of the same to evade or delay the collection of the tax, will also have to be considered. Because if an assessee thinks that a remedy is open to him by way of a plea of this kind, nobody will be willing to pay taxes easily. If there is an opportunity for him to take up some plea of law, he will surely wait till the prosecution is launched and then

(SRI G VEERAPPA).—

the matter is fought out even up to the High Court. From that point of view, if there is no provision of this nature, it may affect Government collecting Sales-Tax. But all the same, I submit that it was a bit alarming to me when I first saw the Bill taking away such an important right and felt that an assessee will be left helpless in a court. But as the Hon'ble Finance Minister explained, there is a remedy open. There is a first appeal to the Sale-Tax Officer, then to the Deputy Commissioner of Sales-Tax, then to the Commissioner and then, if there is any intricate question of law, there is provision that the matter can be referred to the High Court which can of course go into the matter in detail and give relief. That apart, under Section 22 it is provided :—

"Save as provided in Section 16, no assessment made and no order passed under this Act or the rules made thereunder by any assessing authority shall be called in question in any Civil Court, and save as is provided in Sections 14 and 15, no appeal or application for revision shall lie against any such assessment or order."

So, even the omission of the word 'civil' will of course take away the right of criminal courts to go into this question. Whenever there is any prosecution, he cannot put forward any plea at all. If he feels that an order was not made under the provisions of the Sales-Tax Act or the rules made thereunder, certainly he can say that it is not an order in accordance with the provisions of the Sales-Tax Act. He can still take cover under the Sales-Tax Act, because the language of the Section is :—

"..... no order passed under this Act or rules made thereunder shall be called into question."

If he says it is not an order under this Act or under the rules thereunder, this plea is still open to him. He can challenge the order. So it does not totally take away the right of the assessee from defending his case in prosecution. So after a closer examination of the provisions I was convinced that it does not amount to taking away the right he has got. To some extent it does, but it is in the interest of the collection of the tax by Government. What Janab Imam said struck me in the beginning and I immediately sent in an amendment also. But after a closer examination, I was convinced that a remedy was still open to him to say that it is not under this Act or under the Rules thereunder.

SRI L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—You are a recent convert!

SRI G. VEERAPPA.—You can become a convert at any stage, if you feel like that after a closer consideration of the matter. I think the assessee is not deprived of any remedy. I therefore support the Bill.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಒಬ್ಬನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊಖದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕೆಂದು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದರು. ಮೂಲಭೂತಹಕ್ಕೆಂದರೆ, ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕಾನೂನು ಬಿಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದಾಗ ಅಂತಹ ತಪ್ಪಿಸ್ಥನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊಖದ್ದಮೆ ಹೂಡಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳ ಮಾಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವಾಗ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನ ರೀತಿ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನೇ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಪುನಃ ವಾದ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವುದು. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ಕಂದಾಯ ಸರಿಯಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡದೆ ವಿಧಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಲ್ಲಿ ಅಪೀಲು ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ಎದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ದೊರೆಯಲಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮೀಷನರ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಲಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ revision ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ದೊರೆಯದೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದು, ಅಪೀಲುದಾರನಿಗೆ ಅತೃಪ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಕ್ರಮ ನಡೆದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೂ ಕೊಡದೆ ಬಂಡರಾದವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಆಸಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾದ

ಹೂಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸೇರ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಾಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕಡತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೇನಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಎದ್ದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ರುಜುವಾತು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ ಮುಂದೆ, ಸಾಕ್ಯಾರವ ಮುಂದೆ ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವನ್ನೇ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು 40-50 ಸಾವಿರ assesees ಇರುವ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಗೂ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಕೇಸು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದಾಗ ಪುನಃ ವಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂಪಟ್ಟು ಭೂಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ, ಮನೆ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನಿಜ. ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದು ಎಲ್ಲೂ ಓಡಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಮನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಫಸ್ಟ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಹದಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಸೇರ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಜನ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಅಂಗಡಿ ತಮ್ಮದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಮಾರನೆ ದಿನ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಏರೇ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ರಹದಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಂದ ಸೇರ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಸಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಹಾಕಬೇಕೇ ಏನಃ ಬಾಕಿ ಕಂದಾಯಗಳ ವಸೂಲು ಕ್ರಮದಂತೆ ಹೋದ್ದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರದ ತೆರಿಗೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆಗೂ, ವ್ಯಾಪಾರದ ತೆರಿಗೆಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೇ ಏನಃ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಬಹಳ ಹಳೇ ಕಂದಾಯ, ಇದು ಬಹಳ ಹೊಸ ಕಂದಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಒಂದೇ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವುದಾದರೆ ಇಂಥಾ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾಗ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡದೇ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಹೊಸ ಅಂಶ ಯಾವುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಯೋಚನೆ ಆಯಿತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಎಂತದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ತರೆಬಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಸೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

Janab J. MOHAMED IMAM.—That will be against the fundamental rights provided for in the constitution.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—If that is the Hon'ble Member's interpretation of the fundamental rights, there can be no control; there can be no regulation; there can be nothing of the kind. Every one will have absolute licence to do what he pleases.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದರೆ ಕೊಲೆ ಪಾತಕನಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು..... .....

Janab J. MOHAMED IMAM.—Lawyers always differ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಖುನಿ ಮಾಡಿದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಿಯಮ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಅಂತ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಈ ಮೂರೊಡೆಯನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಈಗ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಮೂಸೂದೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಆಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಮೂಸೂವೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಾಚಾರ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅಷ್ಟೇ ಈಗಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಆರೋಪಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನೇಕ ಜನರು ವ್ಯಾಪಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ನುಂಗಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟು ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಷ್ ತೆಗೆದು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ವರಮಾನದ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರ ವರಮಾನ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಆದಾಯ ಕೂತು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಏನಾಯಿತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರದ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.)

ಹಾಗಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ನಾಳೆ ನಾವು ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೇಸು ಹಾಕಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ಆಗ, ಆಗಲೇ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇವತ್ತು ಅಂಡಿ ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಮಾರನೆ ದಿನ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದೇನು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವವರು ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು 100 ಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಭಗವಂತನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಲವಾರು ತರಹ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇತರ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ರೈತ ಕಂದಾಯ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಲ್ಯವನೇನೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗೂ ಈ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗೂ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹಣ ವಸೂಲಾಗುವ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಂಬದ ಮೇರೆ ಇನ್ನಾರನ್ನು ನಂಬುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. The highest appellate authority is Government ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹೋಗಬಹುದು, ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಇಮಾಂರವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ತೋರದೇ ಇರುವುದು ಏನೋ ಗೊತ್ತಾದರೆ I would have tried to satisfy my friend. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಹೆದರಿಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ.

Janab J. MOHAMED IMAM.—Indiscriminate prosecution and denial of remedies.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿವಾರಣೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲಗೆ ಸುಮೂತ್ರವಾಗಿ ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಇದು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದು ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾವು ... .

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ನಿಮಗೆ ನಾವು ಸಮಾಧಾನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಈಗ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ವಸೂಲೀ ಕ್ರಮ ಸುಲಭವಾಗಬೇಕು. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾದ ಹಣ ವಸೂಲಾಗದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ?

ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ವಿರೋಧಗಳನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಸೂದೆ ಮೊದಲು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗಲೇ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ನಾವೀಗ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಜಪ್ತಿ ವಾರಂಟ್ (distraint warrant) ಸಹಾ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು. ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು—ಇಂಥಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ!

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು. ಆ ಮಸೂದೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನಾನೂ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ .. ..

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಅಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೇವಲ ಮನೆ ಗಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿರುವಾಗ ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನೆತ್ತಿದರೆ, ನಾವು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು! ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿರುವುದಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾವು ಸೆಲಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒಪ್ಪಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಮೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ನೋಡೋಣ.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Sir, five Hon'ble Members who have spoken about this are all lawyers and rather I hesitate to speak much on this subject. All that I would say about the first, *i.e.*, reciprocity is, it is essential that the sales-tax and income-tax authorities must have due co-operation because the income-tax authorities will require the information as to what exactly the assessee has paid by way of sales-tax. Because the sales-tax more or less determines the sales and the profit can only be known when the sales are looked into. So, it is very essential. There is nothing wrong in our giving information in regard to sales-tax to the officers of Income-tax. The sales-tax is a new tax introduced in the State. Government must have known by now what are all the difficulties they have to face. Whether we like the sales-tax or not, it has come to stay and I opine that in the future years, perhaps in the

revenues of the State, Sales-tax will occupy, if I may say so, the first or second place. I have gone through the Bill. There are about five stages before the question is taken to the Magistrate Court and the assessee goes there. When Janab Imam spoke, he wanted somehow or other to take me very near him but unfortunately he is not here Anyway, I am not going to refer to that. In respect of the sales-tax, Sir, we have got to go and tender what account we have got to give. We are asked to go to a particular department and in a particular area and we have got to voluntarily give them the account of turn-over and we have to pay the tax on it. If there is anything wrong it would be pointed out. The second stage is, he can get his wrong corrected. In the third stage he can go to the Commissioner of the Sales-tax. Then there is the Government. He has also got an opportunity to go to the High Court on a point of law. Generally businessmen are most law-abiding. Business people, 99 per cent of them, tender their accounts and pay whatever tax is due from them. So, as regards Janab Imam's comments, I would refrain from going into that topic because lawyers can take care of this and our Finance Minister can see what exactly the matter is. From the revenue point of view also this measure is essential and this House should support it because, as I have already stated, sales-tax revenue will form the first or second item in the revenues of the State in future. With these words, I support the Select Committee Report.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ "ಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ತ್ತಾ ನಾನೂ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಸೂದೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸೆಲೆಕ್ಟ್‌ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಆಗಲೇ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಆ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಿರುವ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಆಫೀಸರು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹೋಗಬಹುದು. ಅವರ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಅಪೀಲಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ರಿವಿಜಿ ಅರ್ಜಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂಸಾಹೆಬರು ವಾದವೇನಿತ್ತೆಂದರೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತೀರ್ಮಾನವು ಅಖೈರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಅಖೈರಾಗಕೂಡದು, That order shall not be final ಎಂಬ ಈ ವಾಧಸರಣಿ ನಗರ್ಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಸಿಕೂರ್ಷ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರ ತೀರ್ಮಾನವೇಕೆ ಅಖೈರಾಗಕೂಡದೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

This is not a novel procedure adopted for the first time for the collection of tax. It is found in several Acts like the Corporation Act and several Municipal laws. Therefore this is not a novel procedure and the assessee will not be prejudiced in any way by being prosecuted in a court of law. The only suggestion I wish to make is that there should not be indiscriminate prosecution. Prosecution should not be launched unless the assesse evades payment of tax and there is no other way of recovering the tax, either by warrant or by other method. Janab Imam said that people should not be prosecuted if they are not able to pay the tax. But here non-payment of the tax is the only offence for which he must show that he has paid the tax or he has satisfied the demand. It is a welcome measure and I heartily support it.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದಾಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾಗಿ, ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯ ಒಂದನೆಯ ಭಾಗ ಅಂದರೆ 24ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್, 3ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಂ, ರೆಸಿಪ್ರೋಕಲ್ ಭಾಗದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್, 2ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಂ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇದನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನದು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ವಾದಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಅವಶ್ಯಕವಾಮದ್ದು, ಈ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೇ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇದು ಇರತಕ್ಕದ್ದು

(ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.)

ಕೆಲವು ಆಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರೆಂಟ್ ವಾರಂಟ್ ಹಾಕ್ಕಿಸಿ ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಆದರೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಬಾಕಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಮತ್ತು 2 ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ರೀತ್ಯ ಜೀಕಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಜೀಕಾಗಿದ್ದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಒಂದಾವತಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸೋಗಿದ್ದು ಆ ಬಗ್ಗೆ ವ ಚಾರಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಾಕಿಗಾಗಿ ಅತನಿಗೆ ವಾರಂಟ್ ತಲುಪಿದ ಮೇಲೂ ಆತ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಅಂಥವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಂಬತಕ್ಕದ್ದರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹಾಕುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಿ ಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು.—ಅದನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"Save as provided in Section 16, no assessment made and no order passed under this Act or the rules made thereunder by any assessing authority shall be called in question in any Civil Court and save as is provided in sections 14 and 15 no appeal or application for revision shall lie against any such assessment or order."

ಹಾಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತನಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಡಿಫೆನ್ಸಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವಾದಿಸಲೇ ಬಾರದೆಂದು ಈ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೇ ತೀರಾ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಡಿಫೆನ್ಸಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅವನು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಅತನು ವಾದಿಸಲೇಬಾರದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದವನ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದರೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಹಾಕಬಹುದು. ಅದರ ಮೇಲೂ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ರಿವಿಜ಼ನ್ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪಾರ್ಟಿಗೆ ತಾನು ತನ್ನ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಾನೂನಿಗೂ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ತೀರಾ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಹಿಂದೆ ಅಂದರೆ ಬಹುಶಃ 1919ನೆಯ ಜೂಡಿಷಿಯೇಶನದಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ದಶರಾಧಿವೇಶನದಲ್ಲೋ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಮಸೂದಾಕಾನೂನು ತಂದಿದ್ದಾಗ ಯಾರಾದರೂ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅಂಥವನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪೀನಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸೇರಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಆದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ವಾದಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆ ರೀತಿ ಪೀನಲ್ ಕ್ಲಾಜ್ ಇರಕೂಡದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಇರಬಾರದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಹೆಯ ಜನಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆಂಬ ಅರಿವು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊಂಡರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತವಾಗಬೇಕಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನೂ ಕೂಡ, ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತೀರ್ಪುಕೊಡಲು ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಯಾರು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅದನ್ನು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರುಜುವಾತು ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟು ಅತನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇಕೊಡುತ್ತದೆ.

Sri S. RANGARAMIAH (Mysore District—General).—Assessment alone will be the evidence.

Sri L. SIDDAPPA.—If a person is accused of an offence and he pleads that he is not liable to pay the tax and if the prosecution proves that he is liable to pay the tax, then the plea of the accused will be rejected by the Court and the accused will be convicted. But why should that provision say that no such plea is open to him in a Criminal Court? That is the thing about which I have my own doubts. I am definite about it, that we are going too far in this direction to make it impossible for an accused to put forward any defence or plea that is open to him. So in this view of the matter, I oppose this provision in the Bill before us.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಓದಿದಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಏನು ಶಂಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೋ, ಅದೇ ಶಂಕೆಗಳು ನನಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ್ದವು. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದನಂತರ, ಅವರು ನನಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಳಿಕ ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಿರತಕ್ಕವನು ತನಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಡಿಫೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ

ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಧಾಯಕವಾದ ನಂತರ ಅದು ನ್ಯಾಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನತನಕ ಬಾದ ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದ್ದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅಂಥಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಆತ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಆಗ ಅತನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಡಿಫಾಲ್ಟರಾಗಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಕೋರ್ಟು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಾಗ ಪಾರ್ಟಿಯವಾದ ಹೂಡಲು ಏನು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು? ಅಬ್ಬೇರು ಕೋರ್ಟೇ ಸದ್ರಿ ಮನುಷ್ಯ ಇಷ್ಟೇ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೂ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ದಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಅವಕಾಶ ತಾನೆ ಇದೆ? ನಾವು ಇದನ್ನು ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೂ ಬಿಟ್ಟೇ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪುನಃ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ಹಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ ವೃಥಾ ಕಾಲಹರಣವೆಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಕಾರಣಗಳೇ ಅತನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚರ್ಚಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಹಾಕಿದನಂತರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಏಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ? ನೀವಾ ಜೈಲಿಗೇ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸು ಹಾಕಿರುವ ಪೋಸೀ ಜರು ಸರಿಯಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಮೊಂಡರಾದಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವರು ಗಿರಾಕಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊಂಚೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅಪೀಲು ದಾಖಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾರಿ ಅವರು ಕೈತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಇತರ ವಿಧವಾದ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು? ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಭಯದಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಇನ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಹಣ ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಏಕ್‌ದಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ, ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೂರು ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲ ತೆರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರುವಾಗ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈಗಿನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆ ಸಹ ಕಡಮೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಕಾನೂನು ಸರಿಯಾದ್ದು ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ರೀತಿ ಕಾನೂನುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದವರನ್ನು ಬದ್ಧಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಎಳೆಯುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಂಧಕವಾಗಲು ಈ ರೀತಿಯಾದ ಕಾನೂನು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಸಮಿತಿಯು ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಈ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಇದೀ ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆಯೇ ಒಂದು ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ, ಅದರಿಂದ ಬಹು ಅನಾನುಕೂಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅವರ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿಯು ಬಹು ಅನುಕೂಲ ಸಿಂಧುವಾಗಿದೆ. ಅವರೇ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯು ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಮುಖ್ಯವೆಂದು ನಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಅದು ಇಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಆಗ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಬೇಕು, ಆ ಮೂಲತತ್ವಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಏಟು ಹಾಕುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ, ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಡುವುದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಇದು ಹೊಸಕಾಸಿನ ಮಸೂದೆ. ಹಣ ಕಾಸು ವಸೂಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸುಲಭವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೇಕು. ಇದರ ತತ್ವವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್, ಮೂಲತತ್ವ, ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಪ್ರೂಡೆನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೆರಿಗೆಗೂ ಕೂಡ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಿರಬೇಕು,

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.)

ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಆ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಮೊದಲೆಲ್ಲಿ? ಅದು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ? ಈ ರೀತಿ ಯಾವಾಗ ಉತ್ಪ್ರೇಜನ ದೊರೆಯಿತೋ ಆಗ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವಿರುವವರಿಗೆ ನಾವೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆದಾಗ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಪುನಃ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಅಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಗೌರವಸ್ಥರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಗೌರವಸ್ಥರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ವರದಿಗೆ ನರ್ವರೂ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1950, as reported by the Select Committee, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The clauses of the Bill will now be submitted to the Assembly. Clauses 2 and 3. The question is :—

"That clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :

"That clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is :—

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1950, as reported by the Select Committee, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1950, as reported by the Select Committee, be passed."

The motion was adopted.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—I beg to request the Hon'ble Speaker to permit me to move the Mysore Warehouses Bill to-morrow.

Mr. SPEAKER.—Yes.

The Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1951.

Motion to consider.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

This Bill is meant to collect court fees from defendants in suits for partition where such defendants get the same benefit which the plaintiff seeks to get. In a suit for partition, when a plaintiff claims a share of the property to be divided by metes and bounds and delivered to his possession, he values it at a certain figure and pays court fee thereon. When he gets the decree, the defendants also get their shares partitioned and they also get the benefit of this decree. But they do not pay at present any court fee on such shares as they get. It is only equitable that in a partition suit where the defendant is in the same position as the plaintiff so far as relief is concerned, he should be called upon to pay the same court fee as the plaintiff in respect of his share. So we have stated that in any suit for partition where the defendant applies or files a written statement claiming a certain share in the property to be divided by metes and bounds and to be given over to his possession, he should pay the

same court fee as if he was a plaintiff and he had asked for such a share as plaintiff. There is nothing new in this because even at present such defendants are called upon to pay stamp fee at the time of the execution of the decree. But there is no statutory right to insist upon it, and therefore when a case was taken to the High Court in this matter, the Hon'ble Judges felt that they could not insist on the defendant being called upon to pay court fee in a case of this kind, and in pronouncing their judgment they felt that it would be just and proper that the Legislature should step in and say that the defendant who gets the same relief as the plaintiff should also be called upon to pay court fee just as the plaintiff does. That case is reported in 50 Mysore High Court Reports 240. In that same judgment the learned Judges have suggested an amendment which is now sought to be embodied in this Bill. May I say, sir, that a similar amendment is already in force in Uttar Pradesh Court Fee Act? I am not aware of other States having adopted it yet. But a specific clause like the one we are seeking to introduce now, is already prevailing in the Uttar Pradesh. So I suggest that this Bill be given consideration by Hon'ble Members in view of the circumstances placed before them and that they should give their consent to it. May I conclude, Sir, by referring to one or two possible objections which I may anticipate?

It is true that if a person is called upon to pay the court fee at the time of filing the written statement and that man is not able to pay, he may seek to file his claim for the share in *forma pauperis*, in which case the plaintiff who has come to the court will be called upon indefinitely to wait until he gets his share. If on the other hand it is said that after the preliminary decree, in the course of the execution, the defendant is called upon to pay court fee, if he wants his share to be divided by metes and bounds, that would not prevent the plaintiff from executing his decree and getting his share to which he is any day entitled. That is a matter which requires a little consideration.

Another objection which is put forward is: if the defendant at the time of the written statement pays the court fee and ultimately the plaintiff's suit is dismissed, the defendant will be left high and dry after having paid the court fee. That is not so difficult after all. Because in such cases the defendant could be transported into the plaintiff's position and a decree may be passed. Where a plaintiff files a suit for the recovery of money against the defendant and the defendant claims he is entitled to money from the plaintiff, the defendant pays the court fees on the amount he claims. The plaintiff's case may be dismissed. Nevertheless the defendant's claim may be decreed, and he can execute the decree. So the latter does not seem to be a serious obstacle in the way of this amending Bill. But there is something in the former objection namely that the plaintiff will unnecessarily have to wait quite a long time where the defendant is unable to pay court fee. These matters will have to be considered by the Hon'ble Members. I only suggest that the principle involved is certainly equitable and acceptable.

Rajamantrapravina **Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA** (Hassan District-General).—What is the amount of revenue that the Government expect under this?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I am unable to say that.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It may not be a very big sum.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We do not consider it as a serious income at all. It is only a question of equity.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—I want to know whether it would not affect the question of jurisdiction.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—It does not affect the question of jurisdiction. If there is any such difficulty, a proviso in the shape of an amendment can be inserted. But I do not think the question of jurisdiction arises

(THE HON'BLE SRI K. T. BHASHYAM).

at all. Jurisdiction is determined by the plaint.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

There is an amendment.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸಂಶಯವೊಂದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯಾಗಿರುವವನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ತಾನು ಒಂದು ತಕರಾರು ಹಾಕಿದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವಾದಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರತಿವಾದಿ ತಾನು ಭಾಗ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ತನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಭಾಗ ಆಗುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ತಕರಾರು ಹಾಕುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಏಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಏಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೇಯಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವನು ಕೋರ್ಟ್‌ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಸಂಶಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ತನ್ನ ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಜಿ ಬೇರೆ ಹಾಕಬೇಯಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಒಂದು ವೇಳೆ ತಕರಾರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮೊಖದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ವಾದಿ ಜಯಿಸಿದರೆ ವಾದಿ ಏಭಾಗ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೂ ಆಸ್ತಿಯ ಅರ್ಧಭಾಗ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾಗ ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು. ತಕರಾರು ಹಾಕುವವನು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನನಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುವ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ, ಪ್ರತಿವಾದಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬಾರದೆ ತಕರಾರು ಹಾಕದೇ ಇರುವಕ್ಕ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಇಂಥವರಿಂದ ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ತಕರಾರು ಹಾಕದರೆ, ಏಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೋರ್ಟ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಭಾಗವಾದರೂ ಆಗು ಎನ್ನುವವನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, Ex-parte ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಏನಾದರೂ ಸಮಜಾಯಿಷಿ ಹೇಳಬಹುದೆಂದು ಇದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Since an Hon'ble Member wanted some point of information, I may as well tell him that it is only where a defendant seeks his share of property to be divided by metes and bounds and delivered over to his possession, that he is called upon to pay court fee. But if the defendant says that plaintiff is not entitled to a share no court fee is payable by the defendant. But there is a possibility of there being more defendants than one, one of the defendants asking for his share and the other defendants remaining *ex-parte*, in which case the defendant who wants his share will have to pay court fee, the other defendants who also will become entitled to shares in the property, will be free from paying court fee. This is also a matter which requires consideration.

Sri L. SIDDAPPA.—As it is in the case of one plaintiff and one defendant, when the plaintiff goes and seeks some remedy in a court of law and if that remedy is granted by the court and a decree is passed, automatically the defendant gets his portion of the property. Likewise, if there are three defendants in a case and if two of the defendants file a petition that their share of the property be determined and set apart, the third defendant automatically gets relief and he need not pay his portion of the court fee.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—He has to pay.

Mr. SPEAKER.—There is an amendment to refer the Bill to a select committee.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—How can there be an amendment without it being brought before the House?

Mr. SPEAKER.—There is an amendment by Sri K. Sampangiramiah which will be moved.

Sri L. SIDDAPPA.—It will enable the select committee to go into the Bill in detail.

Mr SPEAKER.—The House will now adjourn for lunch.

The Assembly adjourned for Lunch at Thirty-four Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Five Minutes past Four of the Clock, Mr. Speaker (The Hon'ble Sri V. Venkatappa) in the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿವಾದಿಗಳೂ ಸಹ ವಿಭಾಗದ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ " or written statement " ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಬಾಕಿಯಿದನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಭಂಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಯಂತೆ ಡಿಕ್ರಿ ಆದಮೇಲೆ ವಿಭಾಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮನೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಸಹ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನಿಯುಕ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಜನರಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಪೇಪರ್ ಮೇಲೆ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಫಲಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿವಾದಿ ತನಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಪೇರು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ, ಹೇಳದೇ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗೆ written statement ನಲ್ಲಿ ಹಿಸ್ಸೆ ಕೇಳಿದಿದ್ದರೆ ಕೋರ್ಟು ಫೀ ಯನ್ನು, ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಆರ್ಟಿಕರ್ (1)ರಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ written statement ಮೇಲೆ ಅಡ್ವೆಲೊರಂ ಫೀಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಮೈಸೂರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಡಿಬೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೂ ಶಾಸನ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಲಾಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ "written statement," ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟು ಫೀ ವಸೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಏಪೆ. ವ ತ್ತು ಕೆ ನು, ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೂ ಸಹ ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Sri Sampangiramaiah may move the amendment for reference to select committee.

Sri K. SAMPANGIRAMAIAH (Kolar District—General).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

Sri K. Sampangiramaiah,
Sri G Veerappa,
Sri A. Bheemappa Naik,
Sri Kadidal Manjappa,
Sri W. H. Hanumanthappa,
with the Minister incharge of the Bill as Chairman."

ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರವೂ ಸಹ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಭಾಗದ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವಾದಿಯೂ ಸಹ ವಾದಿಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪವಷ್ಟಿಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಜ್ಯೂರಿಸ್ ಡಿಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಗೆ ಲಿಖಿತ ಹೇಳಿಕೆಯೇ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವ ಬರೀ ಅರ್ಜಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕೇ—ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಜನಾಬ್ ಹನೀಫ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the Mysore Court Fees (Amendment) Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

Sri K. Sampangiramaiah,
Sri G. Veerappa,
Sri A. Bheemappa Naik,
Sri Kadidal Manjappa,
Sri W. H. Hanumanthappa,
Sri L. Siddappa,
Janab Mohamed Hanef,
The Advocate-General,

The Minister incharge will be the Chairman.

ಶ್ರೀ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿವೆಯೆಂದುಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ತೋರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೂ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು (Statement) ಸಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಜರು ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ವಾದಿಗೆ ಫಾರ್ಮಾಪಾಪರಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದಾವಾ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ಆತನು ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಡದಿದ್ದ ಮೇರೆ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅವನೇ ನಾದರೂ ಫಾರ್ಮಾಪಾರಿಸ್ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಡಬೇಡವೆನ್ನುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿವಾದಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆತನು ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಗೆ ವಾದಿಯ ದಾವೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಈ ಮಸೂದೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳ ಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು.—ನಾನೇನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ—ಮೈನರ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ. ಇವರುಗಳಿಗೆ ಗಾರ್ಡಿಯನ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಫಾರ್ಮ್ ಪಾಪರಿಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೂ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಸೂಕ್ತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I have no objection to accept this amendment, Sir, but it may be made with a direction to the committee that the report may be submitted during the course of the present session itself.

ಶ್ರೀ ನಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆಗಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Court Fees (Amendment Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of:

Sri K. Sampangi Ramiah
Sri G. Veerappa
Sri A. Bheemappa Naik
Sri Kadidal Manjappa
Sri W. H. Hanumanthappa
Sri L. Siddappa
Janab Mohamed Haneef
The Advocate-General
The Minister in charge will be the Chairman.

with instructions to report during the course of the Session."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1951. Hon'ble Sri H. Siddaiya.

The Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1951.

Motion to consider.

* **The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise).—I beg to move:

"That the Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

While moving it, suffice it would be to say that the Bill is so simple and helpful to the litigants. Under Section 11 sub-clause (2) of the Land Record of Rights Act, when a plaintiff or applicant files a suit or an application, he will have to produce a certified copy of the entry in the record of rights, register of mutations, etc. Otherwise, that application will be rejected. But, under sub-section (2) it is provided that for any cause which the court deems sufficient, reasonable time may be fixed for producing a certified copy of the entry referred to above. In a recent decision of a Full Bench of our High Court, it is suggested that the insistence of sufficient cause need not be made a condition precedent for giving leave to produce a certified copy. Also they have suggested to bring this section in conformity with Order VII, Rule 11 of the Civil Procedure Code. As the Bill now stands, it may be passed. I think this is a simple measure.. It is in the interest of the party because 'sufficient cause' differs from different judges and it need not be made a condition precedent. With these few remarks I hope the House will approve of this measure and give its consent to it.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್‌ನ 11ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನನ್ನು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಆರ್. ಆರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾರ್ಟ್, ಖಿರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾರ್ಟ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹಾಜರು ಮಾಡದಿರುವ ಕಾರಣದ ಮೇರೆ ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಆಪೇಲೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಜರು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವು ಕೋರ್ಟಿನವರೂ ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ದಾವೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಹಾಜರ್‌ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಕಾರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ಬೇಕಾದರೆ ಒಪ್ಪ ಬಹುದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರ ಕೊನೆಗೆ ಮೈಸೂರ್ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ 53ನೆಯ ವಾಲ್ಯೂಂ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದು (see page 346) ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಫುಲ್ ಬೆಂಚಿನ ಮಾನ್ಯ ಜಡ್ಜಿಗಳು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಬಂದಿದೆ. ಆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿರುವ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ 7ನೆಯ ಆರ್ಡರಿನ 11ನೆಯ ರೂಲನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವಾಗ ದಾವೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೇನೂ R. R. ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ದಾವೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದೇನೂ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 7 ರೂಲ್ 11ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟ್ ನವರು ಆರ್. ಆರ್. ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ವ್ಯಥಾ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ಉದ್ದೇಶ—ಒಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರ್ನತೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಲು, ಆತನ ವ್ಯವಹಾರ ಜಾಗ್ರತೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ರಚಿಸಿದರೆ ಈ ಜಮೀನು ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೀಳುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಕಡಿಮೆಯಾದೀತು, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶವಿಂದಲೇ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ನಮ್ಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೇ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಂಥ ಜಮೀನು ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಮೀನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರಬೇಕೋ ಅದು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲೇ ನಮೂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ನ್ನು ಲಗತ್ತು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ನಿಯಾದ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿ ಅದು ತನ್ನ ಮುಂದಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಇವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಅಥವ ಅದರ ಹಕ್ಕು ಒಬ್ಬನಿಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರನೆಂದು ಕಾನೂನು ಭಾವಿಸಲು ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ಕಾಪಿಯೊಂದು ಜಮೀನು ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾಖಲಾಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿನಿಯಾಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ದಾವಾ ಜೊತೆಗೆ ಹಾಜರ್ಮಾಡದೆ ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ ಆ ದಾವಾನೇ ರದ್ದುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಜನ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಈ ತರನಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಈಗ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ದಾವಾಮೊದಲೆ ಈ ರೆಕಾರ್ಡ್ಸ್ ಆಫ್ ರೈಟ್ಸ್ ದಾಖಲೆ ಹಾಜರ್ಮಾಡದೆ ಜನರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿ ಅಡಚಣೆಪಟ್ಟು, ಅಥವಾ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆದು ದಾವಾಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಲಗತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಅತಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ದಾವಾ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಹಣವನ್ನೂ ಸಹ ವ್ಯಯಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಈಗ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ತೊಂದರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಈಗ ಅಂಥಾ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾದ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಟಿಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರ್ಮಾಡಬಹುದು.

ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದು ಅಪ್ರಕೃತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮ್ಯೂಟೇಷನ್ ರಿಜಿಷ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಹಕ್ಕು ದಾಖಲಾತಿ ರಿಜಿಷ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಹೆಸರುಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು, ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ಈಬಗ್ಯೆ ಜನರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಫೀಜನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಜಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಸಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರ ಹೆಸರನ್ನು ಆ ಮ್ಯೂಟೇಷನ್ ರಿಜಿಷ್ಟರಿನಲ್ಲಿ 4-5-8-10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ದಾಖಲು ಮಾಡದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುವದು ಅನೇಕವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕೋ ಅದನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರಿರಬೇಕೋ ಅದು ಇರದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಹೆಸರಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಲಭನತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವೂ ತಪ್ಪಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿರುವಂಥ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಏನೋ ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವೂ ಸಫಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—I thank the Hon'ble Members for having given not merely consent but free consent and there remains not much for me to reply.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The clauses of the Bill will now be submitted to the Assembly.

Clause 2. There are amendments to Clause 2. Sri K. Sampangi Ramiah.

Sri K. SAMPANGI RAMIAH (Kolar District—General).—Sir, I am not moving the amendments.

Mr. SPEAKER.—Sri S. Rangaramiah.

Sri S. RANGARAMIAH (Mysore District—General).—I do not propose to move the amendment given notice of by me.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That Clause 2 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1.

The question is:

"That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble.

The question is:

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Land Record of Rights (Amendment, Bill, 1951, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Land Record of Rights (Amendment) Bill, 1951, be passed."

The motion was adopted.

The Mysore Debt Conciliation (Amendment) Bill, 1951.

Motion to consider.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Debt Conciliation (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

The need for this amendment Bill arises this way. We have got Debt Conciliation Boards appointed for the purpose of bringing about conciliation between debtors and creditors. Supposing a creditor files a suit; the debtor carries on the suit till almost the decree is passed and also to the High Court let us say, and ultimately just at the time of execution he puts in an application before the Conciliation Board that they may bring about some conciliation. Then, according to the existing law, the civil suit or proceeding will all be stayed until the conciliation proceedings are finalised. So the creditors are put to a great deal of trouble, annoyance and vexation.

What we propose under this Amendment Bill to do is this. If a debtor wants the matter to be referred to the Conciliation Board and the civil suit or proceedings stayed, he must do so within a reasonable time after he is given notice of the suit or other proceeding. If the creditor files a suit and service of summons is served on the defendant, then within a month after the date of service of summons he must apply to the Board, in which case the civil suit will be stayed. If he delays after one month, then the civil suit will not be stayed but the conciliation proceedings may go on. So also in the execution proceedings if at the last moment he files an application, the whole thing is held up. We do not want that it should be so.

Therefore we have suggested here:

"Provided that no suit in a Civil Court shall be stayed unless the party wishing to approach the Board for settlement of his debt files an application in this behalf before the Board within a month after the service of notice on the defendant in the suit or at any time before the framing of issues therein."

giving him reasonable time within which he can file an application before the Debt Conciliation Board and get the civil suit stayed. That is the object.

There are one or two difficulties pointed out. It was stated that one month may be too short a period and that the person may not be able to file the application within that time. The other point was that there is some conflict between "one month after the service of notice on the defendant in the suit "or" at any time before the

framing of issues therein." Suppose issues are framed within one or two weeks after the service of summons. What is to happen? I suggest that if Hon'ble Members want this Bill to be referred to the Select Committee, I shall have no objection and an amendment may be moved and I shall agree: for there is something to be said in favour of this amendment. We shall go into all these details and report. We shall draft the whole thing in a more satisfactory form. In the case of a suit we may say within one month after the service of summons. In the case of other proceedings—there are some pending proceedings also—we may perhaps say that if the debtor wants that those proceedings should be stayed he must do so within a certain time after the passing of the Act: one month or two months after the passing of the Act, that is, he must apply to the Debt Conciliation Board within that time in which case the execution proceedings may be stayed. The whole object of it is merely that no debtor may protract the proceedings till a most the end and then file an application before the Debt Conciliation Board to hold up the whole thing. It is only for that purpose that this Bill is brought in. We have put this in because the High Court have noticed this tendency and considered that it should be checked and there ore recommended the addition of the proviso to section 26. It is on the recommendation of the High Court that we have brought in this amendment. The principle of this amendment, I have no doubt Hon'ble Members will agree, is good. But how exactly our idea should be put into the Bill so that there may be no difficulty for either party is a matter which the Hon'ble Members may consider. With these words, I commend this Bill for the consideration of this House.

Mr. SPEAKER.—Motion moved.—

"That the Mysore Debt Conciliation (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

There is an amendment by Sri D. H. Chandrasekharaiya. He may move it now. It is for reference of the Billto a Select Committee.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District—General).—Mr. Speaker, I beg to move.—

That the Mysore Debt Conciliation (Amendment) Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

The Hon'ble Minister for Law (Chairman),
Sri H. Siddananjappa,
Sri S. Rangaramiah,
Janab Mahomed Imam,
Sri H. C. Linga Reddy,
Sri K. Puttaswamy,
The Advocate-General, and
The Mover.

ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಆಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೋರ್ಟು ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಾಗುವ ನಿಧಾನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮತ್ತು ವಾದಿಯನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ತೊಂದರೆಗ ಳಿಂದ ಪಾರುಮಾಡುವ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾನೂ ನನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರುವ Debt Conciliation ಕಾನೂನಿನ 4ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಡೆಟ್ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವಾದಿಯು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಮುಂದಿನ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲ ಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯರ್ಥವಾದ ಕಾಲಹರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ವಾದಿಯು ತನಗೆ ಸಲ್ಲ ಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದಲು ನಿಧಾನವಾಗು ವುದು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಡೆಟ್ ಕನ್ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಅಕ್ಕಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಯಾವನಾ ದರೂ ಕೋರ್ಟು ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿ ಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಡಲು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾತಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಕೋರ್ಟು ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂಶ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಗಮ ನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅವರೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ದಿಕ್ಕಿದಾರಿಕ್ರಮಗ ಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಯವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved.—

"That the Mysore Debt Conciliation (Amendment) Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

The Hon'ble Minister for Law (Chairman).
Sri H. Siddananjappa,
Sri S. Rangaramiah,
Janab Mahomed Imam,
Sri H. C. Linga Reddy,
Sri K. Puttaswamy.
the Advocate General and the Mover."

ರಾಜಮುಂತ್ರಪ್ಪವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದಾಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ನೋಡಲು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇನೋ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೆದಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. As a Member I am entitled to know what exactly is the position. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಲು ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ವಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳಿದ್ದರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸದಸ್ಯರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಸೂಚಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಪ್ಪಲು ಅವಕಾಶ ವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕಾಲ ವಿಳಂಬ ಮತ್ತು ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮುಂಚೆ ತಿಳಿದರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸದವಕಾಶವೂ ಇರುತ್ತದೆ. The House is entitled to know it. It is an extraordinary procedure you have adopted. You can say that you have used your special powers.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗೂ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸೂಚನೆಗಳು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಮಂಜಸ ಮಾರ್ಗವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA—Sir, Standing Order 31 reads as follows:—

> 31. (1) On the day on which any such motion is made, or on any subsequent day to which the discussion thereof is postponed, the principle of the Bill and its general provisions may be discussed, but the details of the bill must not be discussed further than is necessary to explain its principle.
>
> (2) At this stage no amendments to the Bill may be moved but—
>
> (a) If the member in charge moves that the Bill be taken into consideration, any member may move as an amendment that the Bill be referred to a Select Committee, or be circulated for the purpose of eliciting opinion thereon by a date to be specified in the motion.

Therefore I am within my right to move this amendment at this stage, when a motion is made for consideration of the Bill.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—For the facility of the House, it is open for the Minister in charge to move any amendment. But that is in a different way.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—There is Standing Order 39 which says that an amendment should be given notice of two clear days before it is taken up.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—The Standing Order reads as follows.—

> "If notice of a proposed amendment has not been given two clear days before the day on which the Bill is to be considered, any member may object to the moving of the amendment, and such objection shall prevail unless the Speaker in the exercise of his power to suspend this standing order, allows the amendment to be moved."

That is what I said in the beginning.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—I like to submit that there is a real difficulty in moving amendments. Some of us had a holiday for two days and we had to go away on Friday evening. Therefore there was no time for us to give notice of amendment two clear days before as required by the standing order referred to just now. I agree entirely with Sri Gundappa Gowda that proper time should be given to the Hon'ble Members but in this case it may be condoned on account of the difficulty we felt.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, I am agreeable to this amendment being accepted by this House with the direction that the committee may submit its report during the course of this Session.

Regarding the objection raised by Sri H. B. Gundappa Gowda, may I say, Sir, that it would have been very easy for us to say that no amendment has been tabled and therefore we push through with the Bill. But having regard to the differences of opinion among the Hon'ble Members on the merits of the Bill, and having regard to the various viewpoints put forward by Hon'ble Members, I thought it best that I should accept this motion for reference to Select Committee with your permission and you have been pleased to permit. It is all in the interest of making a good statute that we should adjust ourselves like this. That is why the power is vested in the Hon'ble Speaker to suspend the Standing Order and allow such amendments to be taken up, and you have been pleased to do so.

As far as possible, we shall table our amendments two days before. But in this particular matter, in addition to the reason suggested by the Hon'ble Member Sri Govinda Reddy, there is another reason, namely no two members would agree on the same amendment. Therefore, I thought it best that the matter might be discussed around a table and settled in the Select committee.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am not talking on merits. It is purely a procedural point which I referred to.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I entirely agree to the amendment to refer the bill to the Select Committee but with the direction, as I already said, that the report should be submitted during the session of the House.

Mr. SPEAKER.—The question is :—

"That the Mysore Debt Conciliation (Amendment) Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

The Hon'ble Minister for Law (Chairman).
Sri H. Siddananjappa,
Sri S. Rangaramiah,
Janab Mohamed Imam,
Sri H. C. Linga Reddy,
Sri K. Puttaswamy,
The Advocate-General and
Sri D. H. Chandrasekharaiya with instructions to report during the Session."

The motion was adopted.

The Mysore Cotton Control (Amendment) Bill, 1951.

Motion to consider.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA (Home Minister)—Sir, I beg to move.—

'That the Mysore Cotton Control (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

Sir, it is a very simple amendment necessitated by the re-imposition of control. Under the old Act the Director of Agriculture had the authority to control the transport, possession and import of inferior varieties of cotton. After the re-imposition of control, we want this authority to vest in the Controller of Civil Supplies to facilitate the working of the Act. I hope, Sir, that the House would accord approval to this amendment.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Cotton Control (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

Mushir-ul-Mulk J. MOHAMED IMAM (Tumkur *cum* Chitaldrug—Muslim).—I am not opposing the Bill. There are only one or two doubts. As it is the Controller of Civil Supplies is burdened with too many duties and responsibilities. If this work is also entrusted to him, will it not be an additional burden on him ? He may not be able to find time to discharge duties in this behalf. Secondly, the Director of Agriculture is a person technically qualified. He knows the technicalities of the cotton and the value of the different varieties of cotton ; would he not therefore be better authority for controlling the supply, production and growth of cotton ? What is the reason for transferring the authority ? Did he not do his duty properly ? What is it that necessitated the Government to transfer this responsibility to the Controller of Civil Supplies ?

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—Sir, it is true that the Director of Agriculture was dealing with this aspect of the question. In practice it is found that there was some difficulty with regard to the carrying out of the intentions of the Act. After re-imposition of the control, it was the Controller of Civil Supplies that was dealing not only with cotton and cotton seeds, but also with regard to export and distribution of cotton and cotton seeds. Therefore this work is not very heavy and it is only incidental to the duties that are being cast upon the Controller of Civil Supplies. I do not think that this would involve any very heavy work on the part of the Controller. After all it is very light work and only incidental to his responsibilities.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Cotton Control (Amendment) Bill, 1951, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The clause of the Bill will now be submitted to the Assembly. Clause 2.

Sri Rangaramiah has tabled an amendment.

Sri S. RANGARAMIAH (Mysore District.—General)—I do not propose to move the amendment.

Mr. SPEAKER.— The question is:

"That clause 2 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is:

"That clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill.

The motion was adopted.

"The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.— Sir, I beg to move:

"That the Mysore Cotton Control (Amendment) Bill, 1951, be passed"

Mr. SPEAKER:—The question is:

"That the Mysore Cotton Control (Amendment) Bill, 1951, be passed."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Next Bill, the Mysore Live-stock Improvement Bill.

The Mysore Live-stock Improvement Bill, 1951.

Motion to consider.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Live-stock Improvement Bill, 1951, be taken into consideration.

The object of this Bill is to prevent further deterioration in the livestock of the State. Sir, it is well known that there is an acute shortage of draught cattle and dairy products in the State which is mostly due to the indiscriminate slaughter of cattle during war years and this has resulted also in the shortage of pedigree bulls in the State. It is also ascertained that there are a large number of scrub bulls in the State. On account of indiscriminate crossing of these scrub bulls, even the pedigree cattle have deteriorated. It is admitted that all steps should be taken to improve the cattle wealth of the State and with this end in view this Bill is drafted.

The main provisions of this Bill are that to the extent possible pedigree bulls should be chosen for the purpose of propagating the progeny. It is equally necessary that the Government should take steps to see that the scrub bulls are castrated and that they are not allowed to propagate the species. Sir, it is also included in this Bill that no licence fee should be levied in view of the fact that this measure is intended for the benefit of the raiyats. It is also provided that the State should take steps immediately to see that the pedigree bulls are supplied and stationed in convenient places.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General):—Under what provisions?

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.— Under executive orders of Government. Therefore this Bill is designed solely in the interests of the raiyats and for the improvement of the cattle wealth of the State.

I commend this Bill for the acceptance of this House.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Livestock Improvement Bill, 1951, be taken into consideration."

There is an amendment by Sri Rangaramiah to refer the bill to the Select Committee and that may also be moved at this stage.

Sri S. RANGARAMIAH (Mysore District—General).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Livestock Improvement Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

The Minister in-charge,
Sri M. Govinda Reddy,
Sri H. Siddana ppa,
Sri H. Siddaveer ppa,
Sri K. Singari Gowda,
Sri D. M. Siddiah,
Sri H. C. Linga Reddy,
The Advocate-General and, the Mover

with instructions to report during the session."

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯುಗಳಿವೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೋಸಂಪತ್ತು ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟಿ ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಗೋಸಂಪತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕುದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಎರಡು ಹಲ್ಲಿನ ಹೋರಿಯನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಕಬೇಕು, ಎಂದಿದೆ

"No person shall keep a bull which has attained the prescribed age corresponding to the erruption of the two central incisor teeth except under and in accordance with the terms, conditions and restrictions of a license granted under this section".....

ಅಂಥ ಹೋರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ತಾಕತ್ತಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಸಿಮಾಡಿಸ ಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆತಂತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the Mysore Live-stock Improvement Bill, 1951, be referred to a Select Committee consisting of—

The Minister in charge,
Sri M. Govinda Reddy,
Sri H. Siddananjappa,
Sri H. Siddaveerappa,
Sri K. Singari Gowda,
Sri D. M. Siddiah,
Sri H. C. Linga Reddy,
The Advocate-General and the Mover

with instructions to report during the session."

Now both the consideration motion and the motion to refer are before the House.

Mushir-ul-Mulk J. MOHAMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Sir, I oppose the Bill and the amendment on this simple ground that the introduction of this Bill is premature, uncalled for and untimely. It is true and we all agree that there is need to improve the breed of cattle and to prevent the deterioration of our cattle wealth. But how to do it? Whether it is through persuasion or through propaganda or executive act or through legislation is the question This duty no doubt devolves on the Government under the Constitution. In the directive principle it is mentioned that the Government shall take care to improve the breed of cattle. It imposes an obligation on the Government to do it. But that must be done by the Government themselves. First of all they should discharge their responsibility to the fullest extent. In the Statement of Objects and Reasons it is stated that not only this measure but also the prevention of indiscriminate slaughter of cattle are necessary to improve the cattle wealth. A few months back, I think last year, legislation was undertaken to prevent indiscriminate slaughter of cattle. Of course the House agreed with the bona fide and good intention that it would improve the cattle wealth and that it would bring happiness to the people. Along with it there was the problem of useless cattle, old cattle, cattle that were not fit for agriculture and it was pointed out at that time whether it would not be an extra burden on the raiyat to maintain not only the usual cattle but also the unfit cattle. Then the Government promised, and it is embodied in the Bill itself, that they would start pinjrapoles and other institutions for the protection of these animals. In the bill also it is stated.—

"That the Mysore Live-stock Improvement Bill, 1951, be taken into consideration".

These are high sentiments no doubt. But after the introduction of legislation for prevention of cattle slaughter, what steps have been taken by Government in order to relieve the raiyat of his burden of maintaining infirm, old and useless cattle?

At that time the Hon'ble Revenue Minister promised that within a short time they would establish pinjrapoles in every nook and corner of the State. Till now they have not moved their little finger. The result is, we find everywhere these useless cattle, these old cattle and I myself have been maintaining a number of them. When there is shortage of fodder these cattle become a menace to all raiyats because they are often let loose being unable to maintain them and these go to the cultivated land and destroy the crops. This is the result. I am sympathetic towards cattle; I am for taking steps for the establishment of pinjrapoles and infirmaries. Take any raiyat. He is facing economic disadvantage. It is a problem to find fodder for these cattle and it is a problem to prevent these cattle from invading the cultivated lands. It is

(Mushir-ul-Mulk J. MOHAMED IMAM).

three years that the Hon'ble Minister Sri H. Siddaiya moved the Bill very ably. But till now he has not moved his little finger to have a pinjrapole or infirmary. We are all interested in the improvement of cattle wealth. Every raiyat is interested. I will give one example. To-day you please travel by car from Mysore, Bangalore, Sira, Chitaldrug, Tumkur and the border of Bellary district. I am not exaggerating. Thousands of beautiful bullocks are being taken outside the State for sale. No doubt the raiyats get money.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—How is it relevant to this Bill?

Janab J. MOHAMED IMAM.—I must say that cattle trade has become a business. Your idea may be to see that good bulls will be helpful for the raiyat in getting good cattle. But you must also think of the raiyat and his capacity to purchase these cattle. Now, what is the price of the cattle? An ordinary pair of bullocks will cost from 1,000 to 1,200 rupees. In this trade it is not the raiyat that actually gets the money. Thousands of bullocks are taken away from the State.

Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—How is that relevant here? The question is whether by castrating the scrub bulls the breeding by scrub bulls can be eliminated. That is the question.

Janab J. MOHAMED IMAM.—I am coming to that. You want draught cattle also.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—Probably my friend must have visited the Cattle Fair at Chunchanakatte.

Janab J. MOHAMED IMAM.—We must think whether a raiyat holding 5 or 10 acres will be in a position to purchase these costly animals.

Mr. SPEAKER.—Why should he purchase? The point is, that the man who owns a breeding bull must take a license; that is all.

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—He is thinking of bullocks. They cannot breed, they are all castrated. Let us talk of only bulls.

Janab J. MOHAMED IMAM.—How do you get bullocks without these? what is it that the Government have done so far for improving the breeding? Well, Sir, good bulls and good cattle would have been got if the Government had done their duty properly without legislation. How many bulls and buffaloes they have supplied to the rural areas?

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—Plenty.

Janab J. MOHAMED IMAM.—I do not agree. Let them give statistics. In fact when I was the District Board President, steps were taken to provide one bull to one village. Now, I am afraid there is no attempt made to supply bulls to all the villages. If this legislation is made to apply to all the villages in the State, then it is their duty to see that every village is supplied with one bull, at least as many as are required taking into consideration the number of cows available there. As far as my knowledge goes in Chitaldrug District, there are very few villages that have got these bulls and no effort is being made to provide them with bulls. If I can get a Murra buffalo or a Sindhi cow I am prepared to take. The department says they cannot supply. Therefore, Government have not made provision to supply as many bulls as are required by all the villages. Take the number of cattle in a village of 2,000 population. There will at least be 2,000 cattle of which 1,000 will be cows or baffaloes. It is impossible that one bull will satisfy all their needs.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA (Mandya District—General).—Does the Hon'ble Minister mean to say that all of them will come on one and the same day? (laughter).

Janab J. MOHAMED IMAM.—The bull will not also function every day. (laughter). There will be these scrub bulls which will be supplemental. You are all agriculturists. Just think over it yourselves. Supposing all the scrub bulls are castrated then hundreds of buffaloes and cows will be without service. You just find out how many bulls are needed. I know in a village many cows and baffaloes have not conceived for want of timely covering. So the Government should supply to every village in every nook and corner of

the State adequate number of not only cow bulls but also buffalow-bulls. Not a single buffalow-bull has been supplied to any part of the State and I would like to ask the Government as to what action has been taken by them in this regard. Apart from buffaloe-bulls it is also necessary on the part of the Government to supply good breed of cows and baffaloes.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—They are all in Pakistan. We cannot get them.

Janab J. MOHAMED IMAM.—Even in India we can get them. We can get them in Belgaum and Nellur. (Sri M. V. Krishnappa.—You can get them from Pakistan) You depute me. I will go and secure them. (Interruption) I have made that appeal. I think they must, as I said, give due hearing and give due weight and respect for each other's views. Such kind of interruption will not convince me and they will be considered as childish. When they get their chance, they can criticise my views and we will take that sportsmanly and we will never grumble.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—If the Hon'ble Member takes it seriously, we re prepared to withdraw.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—Is not interruption allowed?

Janab J. MOHAMED IMAM.—I do welcome interruptions, but series of interruptions serve to take away my thoughts. Anyhow, I leave it to you, Sir.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—If you call interruptions as childish it is not correct. There are so many humours.

Janab J. MOHAMED IMAM.—All right, I will not call it so. Because, you are all children's fathers! (Laughter) I have no objection for a single person interrupting. Sometimes I invite interruptions, but there should not be series of interruptions.

I said that the Government have not taken any step either to supply bulls or good varieties of calves and buffaloes. So if you pass this measure, now, it will be very premature and will be putting the cart before the horse.

Secondly, as I said before, in many parts of the State there is this industry of breeding good variety of cattle. Perhaps we have got good breed of milch cows and buffaloes. The question is, whether there is need to make this penal provision when the Government themselves have not done their portion of the work. This will be nothing but an additional burden and a discomfiture to the raiyats. You say: that every raiyat in any part of the State, wherever he may be, must see that as soon as a certain calf of his attains a certain age, it must be castrated. So he must go all the way to some veterinary hospital and get it castrated. How many raiyats living in distant parts of the State can do it? You leave it to the raiyat himself. The raiyat knows best what to do. He is a past master. He knows how to manage his own affairs. When a certain calf attains certain age he certainly takes up precautions. He will never allow it to over-grow. But why this responsibility on him? Supposing there are some who do not understand the law and who do not get the bull castrated just at the exact time. There are raiyats who know in the interests of the cattle when to castrate it; during what season? According to some, it is good to castrate the bull when it attains the stage of having two incisor teeth. But why this rigid provision that when it reaches the stage of two incisor teeth it must be castrated? Supposing the raiyat has not got proper facilities or he must take the bull to a far-off place to get it castrated and in the manner you prescribe. As I said before, it is beyond the reach of many raiyats to purchase these costly bulls and bullocks. But there are a large number of raiyats who are having small holdings—5 acres and 10 acres. Such persons can never go in for costly bulls. They depend on only scrub bulls. You can rest assured that at a certain stage they get them castrated, because they never allow them to overgrow. Instead of this provision and without your legislation, they are doing what you require and it is quite necessary, but to have it in the form of

(JANAB J. MOHAMED IMAM.)

a legislation and to punish the raiyat simply because he does not get it castrated at a certain time, it will be a great disadvantage to the poor raiyat. After all, most of the raiyats are illiterate. They cannot understand this law. So what is the result of this legislation? They become victims and will be at the mercy of Veterinary Inspectors or any other Officer who may use the law to his own advantage as is being done in other cases. So this legislation is quite unnecessary.

I want to mention another fact. The Government must first get either from Northern India or from Nellore or from anywhere else good breed of cows and buffaloes. Many are in need of them. I consulted the Director as to whether he could give me one good buffalo, and one good cow. He pleaded his inability to supply them. So I would request the Government to secure immediately good breed of cows and buffaloes. It will be beyond the reach of an ordinary raiyat to purchase them. They must give subsidy or subvention to purchase them. The difficulty is, the Government themselves don't import good breed of cows and bulls. Without all these necessary facilities, they want to bring this legislation and how will it be possible to implement it? So I submit that this is an uncalled for measure. It will throw an extraordinary burden on the raiyat. It will give room for harrassing the raiyats and it will be interfering with the normal course. For ages and years and centuries we did not have this piece of legislation. Were not the agriculturists carrying on with agriculture and are there not good cattle now? I can quote a Roman Edict in this connection. It seems there was a king who wanted only stalwart soldiers; he wanted that the weak ones and other undesirable things must go. It may be quite happy. How do you consider such a measure. Here the need has not arisen. There is no necessity. The raiyats did not want it. No representations have been received from the raiyats or from the public that there should be such legislation. Have any representations been received from any Government Institutions that such legislation is necessary? Government have considered it in an unguarded moment and they want to push it further though it is unnecessary. I submit that this is quite uncalled for. I therefore oppose it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. (Chitaldrug District—General:)—Sir, when my Hon'ble friend, Janab Imam, opposed this bill, I thought he was opposing the very principles or the foundations of this Bill. But when I followed his reasoning and his argument I find that because there may not be sufficient number of good bulls in any particular area or locality, there is no need for this bill. That is the argument he has adopted. He did not disagree with the version of the Hon'ble the Home Minister, who moved this Bill, that there is need for good pedigree of cows and bulls in the State. As a matter of fact I may bring to his notice that last year I happened to visit the All India Cattle Show in Delhi. It was a matter of great pride when I saw that the Mysore Bull got the first prize in the Cattle Show. As a matter of fact I also learnt from Sir Dattar Singh that invariably every year Mysore knocks away the prizes, in the All India Cattle Show. Therefore it is all the more reason why we should think of improving the pedigree of good cattle in our State. I thought that my learned friend Janab Mahomed Imam would oppose this bill on account of some practical difficulties in the working of this Bill. Since the bill is agreed to be referred to the Select Committee it may be thrashed out there and any mitigating circumstances in favour of the agriculturists may be thought of. But to say that there is no need for such a beneficial measure of this nature is not correct.

Janab J. MOHAMED IMAM.—I said that there is no need for castration.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What I say is this. Let not your arguments be in a spirit of escapism. What he said is that there are quite a sufficient number of good bulls and therefore there is no need for such a measure as

this. One could see that even if there is a good bull in a particular locality, these scrub bulls may cause such a deterioration in the pedigree of good cattle that there might be deterioration of the entire race. Therefore it is absolutely necessary to improve the cattle wealth. In fact my learned friend observed that every day we have been seeing a number of good bulls being sent out to foreign countries and to sister States of ours wherein by the sale of these good bulls we may get a lot of advantage for our agriculturists. As a matter of fact in Davangere Shandi which has become almost a permanent feature since they regularly meet for three days in a week, you will see lakhs of rupees worth of bulls have been sold and have been taken away by the sister States of Bombay etc. Therefore in order to improve the economic wealth of our agriculturist the need for this measure is all the more greater and in my humble opinion this measure has not come a day too soon. My learned friend said that Government conceived this measure one fine day and they want to push it further. It is not correct. It is not our State alone that has brought this kind of measure. There are several other States wherein such measures have been introduced already. For example, in Bombay and Madras States such legislation exists. To say that because the problem is so big and because the villagers are too poor, how can we think of good bulls is not to solve the problem. No doubt the problem is a big one. But one day or other Government have got to face it. If my Hon'ble friend believes that it is the primary duty of every State to see that the economic condition of the villager must be improved, Government have got to interfere and see that by all means, if necessary by legislation, this problem is solved. Let us think for a moment that this legislation is not passed. What will happen ? If the Veterinary Department thinks of castrating a bull, without this piece of legislation, they cannot do it. They cannot improve the cattle wealth of the country. My friend, by his varied experience of his village life is aware that it need not be necessary in every village for agriculturists, whatever the extent of the acreage of his land, to purchase a bull for his own use. That is not the practice. As a matter of fact we are having a Village Panchayet Bill and as soon as it is passed it will confer upon Village Panchayets very large powers both in economic and other fields. Perhaps it is the obligatory duty of that Panchayat to see that the cattle wealth of that particular locality is safeguarded. Even today it is quite common that if there is a Deity in a particular village, the villagers purchase a bull in the name of the Deity and it practically serves the purpose of their locality. Therefore the objection raised by my friend that it is not possible for every agriculturist whether he is a small or a big holder to purchase a bull, does not hold good at all. Judging things purely from the point of view of merit, the legislation is very essential. It is a very beneficial measure and is introduced in order to see that these scrub bulls and other useless animals are all eliminated and that the pedigree of cattle is improved. Therefore I wholeheartedly support the measure.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೊಬ್ಬ ರೈತನಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಗೋ ಸಂಪತ್ತು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಒಬ್ಬ ರೈತರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ಅನುಭವಸ್ಥರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವಾಗ ಅನೇಕ ಅನುಭವಪೂರ್ವಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೂಕ್ರರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಕೇಳಿದಮೇಲೆ ಅದು ಅತಿ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಯೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮುದಿ ದನಗಳು ಬಡಕಲು ರಾಸುಗಳು ಇವುಗಳ ಮೇವುಗಳಿಗಾಗಿ ಗೋರಕ್ಷಣಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದಾಗಿ ಗೋವಧಾ ನಿರೋಧ ಖಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿ, ಗೋರಕ್ಷಣಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಯೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಮುದಿ ಮತ್ತು ಬಡಕಲು ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಒದಗಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿ, ಆ ರಾಸುಗಳು ಹೊಲಗಳಲ್ಲ ಹಾವಳಿಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗಿಡ್ಡಗಳಿಗೆ ಇಡಾ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ವಾಧಿನಃಪುದರ ಅರ್ಥ ಅನಂಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಡಕಲು ಮತ್ತು ಮುದಿ ರಾಸುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕುರುಚಲು ರಾಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು).

ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರ ವಾದನರಣಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಗೋ-ರಕ್ಷಣಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆಮಾತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ದನಗಳು ಹೆಚ್ಚಬಾರದು, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣದಿಂದ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯ ಕಾರಣವಿನ್ನೊಂದು ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅನೇಕ ದನಗಳು ಈಗ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಬದಲು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಇಲ್ಲನ ದನದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು. ಇದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿದೆ! ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದರೆ, ಹೊರಗಿನವರೇನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಹೊರಗಿನವರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದನಗಳನ್ನು ಮೋಹಿಸಿ ಜೊತೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಇನ್ನೂ ಅಗತ್ಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದನಗಳು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದುವೋ ಇಲ್ಲ ಅವುಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಧನಿಕರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಹಾಯವಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೂಡಿದರು. 'ಒಂದೊಂದು ಊರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹೋರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; 2,000 ಜನರಿರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನುವಾರು 2,000 ದನಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ಹೋರಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅಷ್ಟು ದನಗಳಿಗೂ ಅದೆಲ್ಲ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗಂತೂ ಅವರು ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರೈತರಾಗಿದ್ದು ಇಂಥಾ ವಾದ ಹೂಡಿದ್ದು ನೋಡಿ ನಗುಬರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುವವರಲ್ಲ! ಜೊತೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವವರು; ಮೇರಾಗಿ 1926-27ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆ, ನ್ಯಾಯಏಧಾಯಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ನಾನೊಪ್ಪರಾರೆ. ಅಂತೂ, ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಕಡೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋರಿಯಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಅದು ನುತ್ತಮುತ್ತ ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳವರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಹಸುಗಳೂ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಅಲೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಊರಿನ ದನಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಡಸುಗಳೂ ಕರೆಯುವುವುಗಳೂ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮನೆಮನೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹೋರಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು..(.....

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹೋರಿ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. There will not be adequate number of bulls to satisfy the needs of the village ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅಂತೂ ಅದೇ ಅರ್ಥ ಬರುವಹಾಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೋರಿಯಿದ್ದರೆ ಸಾಲದೆಹೋಗುವುದರಿಂದ ಊರಿನ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗಿದ್ದಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಏರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ತಳಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮ ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿರಾಷೆ ನಮಗಿದ್ದರೆ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಾದ ಬಂತು. ಈಗೇನು, ಎಲ್ಲರೂ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ ರೈತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ರೈತರ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಬಹಳ ಔದಾರ್ಯಬುದ್ಧಿಯಿರುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು. 'ನಮ್ಮ ರೈತರು ಬಡವರು; ಅವರಿಗೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿಕೊಟ್ಟು ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ಗಿದ್ದ ಹೋರಿಗಳೇ ಸರಿ; 20 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಎಂದು. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿರುವುದು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹೋರಿಗಳನ್ನು 'ಇಡ' ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಉಳುಮೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಗಿದ್ದಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ ಹೋರಿಗಳನ್ನು 'ಇಡ' ಮಾಡಿದರೇನೇ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಹೋರಿಗಳಿಂದ್ದ ಯಾರೂ ಉಳುಮೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ 'ಇಡ' ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಸಣ್ಣ ಹೋರಿಗಳು ದನಗಳ ಗುಂಪಿನಲ್ಲ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹಸುಗಳಮೇಲೆ ಹಾರಿ ಕುರುಡಲು ದನಗಳು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಈ ಗಿದ್ದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು 'ಇಡ' ಮಾಡಿನಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ.

ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ವಾದ ಮಾಡಿದರು: ರೈತರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹಿತ ತಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆ? ಇದುವರೆಗೂ ಇಂಥಾ ಯಾವ ಕಾನೂನೂ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆ, ಎಂದು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು. ಅಂಥವರು ಹೀಗೆ 'ಇಡ' ಮಾಡಕೂಡದು, ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ರೈತರು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರು ಹೂಡಿದ ವಾದನರಣಿಯಂತೆ, ರೈತರಿಗೆ ಇದೆರ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಅವರು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾನೂನೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದರೆ ಇದೇರೀತಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ವಾದಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರು ನ್ಯಾಯ ಏಧಾಯಕಸಭೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆ ಮುಂತಾದ್ಯಾವುದನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು

ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ, ಅಂದಮೇಲೆ ನಮಗೇಕೆ, ಎಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳೂ ಅವರವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ನೆಂಬ ಏವೇಡನೆಯಿದ್ದು ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಜನರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟ ಅಂಥ ಉನ್ನತಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದರೆ—ಆದೆಲ್ಲಾ ಮಾದರಿ ಆಗಿರುವ ನನ್ನವೇಶಗಳು 'ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ'ನ ನೈಜಸ್ವರೂಪ ಅದು—ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಸ್ಥಾನ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಏನೋ ಕೆಲವು ದೂರದ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕಾನೂನು ತಿಳಿಯದೆ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಗೆ ಅವ ಕಾಶವಾಗಬಹುದೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಾರಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸುವುದೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು: 'ನನಗೊಂದು ಸಿಂಧಿ ಹಸು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಒಂದು ಮುರ್ರಾ ಜಾತಿ ಎಮ್ಮೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಎಮಿರ್‌ಹಸ್‌ಬೆಂಡ್ರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು; ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇ ಈ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸ ಲಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಕಾನೂನೇಕೆ ಎಂದು. ಇದಾವರೆಗೂ, ಅವರು ಕೇಳಿದಂತೆ ಎಮಿರ್ ಹಸ್ ಬೆಂಡ್ರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟರಾಗಿ ಅಲ್ಲದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಎಮ್ಮೆ, ಅಥವ ಹಸು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ವಾದಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಸಾವಿರ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಳ್ಳೆ ದನಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಸಾವಿರಾರು ಜನರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದು ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾತುರ ರಾಗಿದ್ದರೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ವೆಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಬೇಡವೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿ ಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರ ವಾದದಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸರಿಯಾ ಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸು ತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು (ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು ಪಿರ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಪಶುಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದು ತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬಂದ ಮತ್ತು ಅವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿ ರತಕ್ಕ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದು ಅವೇಳೆಯಲ್ಲ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದೂ ಅಲ್ಲ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದೂ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೇ ತರಬೇ ಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಇಳಿದು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲ ಸೋಲ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕಸಿಮಾಡದೇ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ಸಾಲವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರು ದುಡಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ: ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕಸಿ ಮಾಡಿ ತಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಯಾವ ಜಾತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮೊಂಡು ಹೋರಿ ಗಳನ್ನು ಕಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಸಲ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದೆವು. ಒಂದು ಹೋರಿಯನ್ನು ಕೆಡವಿಕೊಂಡು ಕಸಿ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೀಜದ ಮೇಲೆ ನರ ಹಿಸುಕಬೇಕಾಯಿತು. ಅದಗ ಮಾಲೀಕನು ಅದನ್ನು ನೋಡಲಾರದೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಮೊಂಡು ಹೋರಿಗಳು ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ತಳಿ ಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಇಂಥಾ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂಥಾ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಒಂದು ಹೋರಿ ಯನ್ನು ಹಸುವಿನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಕರು ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕರು ಆಗಲೇ ಸಣ್ಣ ಕರು ಆಗಲೇ ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಕರು 5 ವರ್ಷ ಸಾಕಿದರೂ ಐದೇ ರೂಪಾಯಿ ಬರುವುದು. ಅವಕ್ಕೆ ಬದಲು ಎರಡುವರ್ಷ ಸಾಕಿದರೆ 500 ರೂ. ಬರುವುದನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ! ಸಿಂಧ್, ಪಂಜಾಬ್ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆ ಯಿದು. ಈಗ ಅನೇಕರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಮುತುವರ್ಜಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಹೊಡೆದು ಹುಲಿ ಬಾಯಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು.—ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ಏನೇ ಆಗಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸ್ವತಃ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೇ ಅದರ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಪುಗಸಟ್ಟೆ ಬಂದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹೋರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋರಿ ಯಾವುದೋ, ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ

(ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.)

ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಹೋರಿಗಳಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಇದು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ 40 ಕೋಟಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದೀವೆ? ಅಷ್ಟೇಕೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದೀವೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಂಡು ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕಸಿ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ತಳಿ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಾಲು ಕೊಡುವ ಹಸುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಾಲು ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನಗಳಿಗೂ ದನಗಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜನಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪಶುಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಜನಗಳ ಆರೋಗ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ತಂದು ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಈಗಲೂ ತಡವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬರಲಿ ಎಂದು ತಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೇನೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ವಿರೋಧಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಹಾಶಯರುಗಳು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂಂವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಕೊಳ್ಳದೇ ಅಥವಾ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳದೇ ಮನಸ್ವಿಯಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತೇ ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಸಿಕೊಡದೇ ಇದ್ದಾಗ ಈ ಮಸೂದಾಕಾನೂನನ್ನು ನಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ನಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಕಾನೂನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. It affects the agricultural economy of the entire State. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಮೆರಿಕಾ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಮೊಸರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕತಕ್ಕ ಹಸುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೋ ಮಾಂಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹಸುಗಳನ್ನೂ ಅಷ್ಟೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹಸುಗಳಲ್ಲ, ಹೋರಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹಾಲು ಕೊಡದೇ ಇರುವಂಥ ಹಸುಗಳೂ ಕೂಡ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ತರಹ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಕಾನಮಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈಗ ಏನು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿವೆಯೋ ಅವೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮಹಾಶಯರು ಅದರ ಮೇಲೂ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಸುಗಳು ಎಷ್ಟು, ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹೋರಿಗಳು ಎಷ್ಟು, ಈಗಿರುವ ಹೋರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿನ 16–17 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2ನೆಯ ತಾರೀಖು ಅಥವಾ ಅದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಥೇರ್ಡ್ ಸೆಷನ್ ನಾನು ಥೇಟ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ನಾರ್ಯಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ. ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಒಳ್ಳೆಹೋರಿಗಳರ ಲಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಹೋರಿಯದೆ. ಅದು 1946ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲ ತಂದದ್ದು, 4 ವರ್ಷದಿಂದ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಕರುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದೇ ತರದ ಎನು ಕೂಲ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಹೋದ ಈ ನಾರ್ಯಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರುಗಳು ತಮಗೂ ಒಂದು ಕೊಡಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇವರ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮು ಬಂತು. ನಾನೇ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಿಸಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ನಾನು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಗಿರಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರೂ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬಹುದು; ಅದೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ನಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಅವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೇಕಾದರೆ ನೀವೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಈಗಲೂ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಹಿಂದೆ ನಾವಲ್ಲ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು. ಎಲೈಜ್

ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ಅರ್ಧ ಮೊಬಲಗೆಂದು 75 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಉಳಿದರ್ಧವಾದ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು 150 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅಜ್ಜಂಪುರದ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಒಂದು ಹೋರಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ 9 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಪಂಚಾಯ್ತಿಗಳವರು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡರಾಗದೆ ಹೋರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಟ್ಟೂ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡರಾಗಲಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಮಳವಳ್ಳಿ ಕಡೆ ವಿಚಾರಿಸಿ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ! ಅಜ್ಜಂಪುರ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಂಡರೆ ಕೇವಲ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ 800—900 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1941ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಂಪುರದಲ್ಲಿ ಈ Cattle Breeding Station ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ: ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿ ಡೈರೆಕ್ಟರವರಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಯಾರ್ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೆವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯುದ್ಧಾನಂತರ ಪುನರ್‌ರಚನಾ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೂ ಈ ನಂಬಂದ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಏನೆಂದರೆ: ಯಾರ್ಯಾರು ಹೀಗೆ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕೆಂದು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ cash grant ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತೆ. 1946 ನೆಯ ಇಸವಿ ಕಾರ್ಯಫೆರ್ಣಿಸಿನ ಲ್ಲಿಯೂ ಸುಮಾರು 20—25 ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿವು. ಹಿಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ! ಅದರೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ! ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗಿದೆ. I do not blame the Government for that. ಒಂದು ವೇಳೆ ದುಡ್ಡಿದ್ದರೂ ಬೇಜದ ಹೋರಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊರಗತೆಕೊಂಡು ತಂದ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ತರೋಣವೆಂದರೆ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂದರ್ಭ ಹೀಗೆರ್ಲಾ ಇದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ. 16—17 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಬೇಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದು ಯಾವಾಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಇಂಥಾ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ರೈತರ ಮೇರೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಅವರಿಗೇನೂ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ದಯವಿಟ್ಟು (3) ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಓದಿನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ?

"The State Government may, by general or special order, confer or impose on any person all or any of the powers or duties of the Director under this Act" ಎಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದೇನೂ ಸಹಾಯ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸೆಕ್ಷನ್ 1 (3) ನ್ನು ಓದಿ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದರಲ್ಲಿ :

"Section 1 (3); This section shall come into force at once, and the State Government may, from time to time, by notification in the *Mysore Gazette* apply all or any of the remaining provisions of this Act to the whole or any portion of the State from such date and for such period, if any, as may be specified in the notification, and may cancel or modify any such notification"

ಎಂದಿದೆ. ನೀವು ಬೇಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ! ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 16—17 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಜದ ಹೋರಿಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಒಳ್ಳೆಯ ಹೋರಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಈ ಗಿಡ್ಡ ಹೋರಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಈಗೇನು ಅವಕಾಶವಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಕಾನೂನು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 10 ಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 80 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೀವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈ ಕಾನೂನು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇಂಥಾ ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ. ಮೊದಲು 20—30 ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಈಗ ಒಂದೆರಡರ ಮೇರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವಾಗ ಏನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ! ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಿ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, 'ಹಿಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆವು, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ತಳಿಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಯಿತು, ಎಂದು. ಇರಬಹುದು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೇಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ತೊಂದರೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಅನುಕೂಲತೆ ಪಡೆದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಜದ ಹೋರಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದವರು ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಲಾಭಹೊಂದಿದರು. ಈಗಲೂ ಅವರು ಅದನ್ನೇ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೊದಲು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನಾಗಲೀ ತಂದು ಯಾರು ಸಾಕುತ್ತೀವೆನ್ನುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆಂತಾ ಕೊಡಿ ಎಂದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದರು. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ರಾಸನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅವರು ನಮಗೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪ್ರಾವಿಷನ್ನೇ ಇರ್ಲಾ; ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಹಾಗೆ, ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಯಾದರೂ ಏನಿರ್ತೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ; ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದನಂತರ ದುಡ್ಡಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆಗ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಆಗ ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.)

ತನ್ನಿ ನೋಡೋಣ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಮಿನಿಂದ ಬೀಕಾದರೂ ಕೊಂಡುಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈಬಾಬಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ open market ನಲ್ಲಿ 500 ಅಲ್ಲಿ 800 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ತಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ. 16 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 8-10 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುವಂತಿದ್ದರೆ ಆಗ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾನೂನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದೇ ಏನಾಯಿ ಈಗ ಕೇವಲ ಎಲ್ಲೋ 400-5, 0 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಇಂಥಾ ಕಾನೂನು ತಂದೀಕಾದ್ದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಾದುದೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಿರಲಾರರು. ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗೇ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಭಾವಿಸಿರುವ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಿಂತ ತೊಂದರೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಪ್ರೊವಿಷನ್‌ಗಳಿಂದ ಬಹು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ಷನ್ 11, 12, 13 ಮತ್ತು 18, 19 ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತೀರಾ ಕ್ರೂರವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರು ಲಂಚರುಷವತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ತುಂಬಾ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅದೂ ಸಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ಧ್ಯೇಯವೇನೋ ಬಳ್ಳಿಯದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಭಾವಿಸಿದ ಉಪಕಾರ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಕೆಳದರ್ಜೆ ವರ್ಗದವರು ಲಂಚ ತಿನ್ನಲು ಅತ್ಯಕಡೆಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Shall we continue the debate on this Bill to-morrow ?

(Several Members —Yes.)

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—There is already a motion for referring this Bill to a Select Committee. If the Hon'ble Members so desire, discussion on the Bill may continue to-morrow.

Mr. SPEAKER.—Yes.

The House will now adjourn to meet to-morrow at 1 P.M.

The Assembly adjourned at Four Minutes past Six of the Clock, to meet again on Tuesday, 23rd January 1951, at One of the Clock.

WD 2915—GPB—500—16-2-51